

Asia: VN/34059/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Aineopettajaliiton lausunto hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista

Aineopettajaliitto kannattaa yhdistelmäopintojen aineopiskelijan määritelmän lisäämistä lukiolakiin ja kaksoistutkinnon määritelmän lisäämistä lakiin ammatillisesta koulutuksesta. Vakiintuneisiin toimintatapoihin perustuvat määritelmät selkeyttäisivät keskustelua.

Aineopettajaliitto kannattaa sitä, että opiskelija voi hakeutua suorittamaan kaksoistutkintoa yhteishaun kautta. On kuitenkin epävarmaa, kuinka suuri osa yhteishakuun osallistuvista nuorista tietää vielä siinä vaiheessa, mitä he haluavat opiskella. Koulutuksen järjestäjien hallinnointityö helpottuisi niiden nuorten osalta, jotka osaavat valita itselleen sopivan opiskelupolun jo yhteishaun aikana. Opettajien ja ohjaajien työaika täytyisi kuitenkin varata myös siihen, että osa opiskelijoista havahtuu kaksoistutkinnon suorittamisen mahdollisuuteen vasta opintojen aikana, ja silloin suunnitelmia täytyy muuttaa.

Aineopettajaliitto kannattaa sitä, että mahdollisuus ammatillisen perustutkinnon laajentamiseen 30 osp:lla ei ole opiskelijan subjektiivinen oikeus, vaan koulutuksen järjestäjä voi päättää, missä tilanteissa tutkinnon laajentamisen mahdollisuutta tarjotaan.

Aineopettajaliitto kannattaa sitä, että ammatillisen koulutuksen rahoitus eriytetään oppivelvollisten väylän ja jatkuvan oppimisen väylän kautta. Kannatamme sitä, että oppivelvollisten osalta perusrahoituksen osuutta kasvatetaan ja suoritusrahoituksen osuutta pienennetään. Emme kuitenkaan kannata sitä, että oppivelvollisten suoritusrahoituksessa huomioitaisiin vain suoritettut

tutkinnot eikä lainkaan tutkinnon osia. Jos opiskelija vaihtaa koulua opintojen loppuvaiheessa, niin koko suoritusrahoitus maksettaisiin viimeiselle koululle, vaikka suurin osa suorituksista olisi kertynyt aikaisemmassa koulussa. Tämä loisi kouluille vääristyneen kannustimen houkutella sellaisia opiskelijoita, jotka ovat toisessa koulussa suorittaneet 170 osp ammatillisen perustutkinnon opintoja.

Aineopettajaliitto pitää tärkeänä sitä, että sekä lukiolaisille että ammattikoululaisille tarjotaan mahdollisuus kehittää jatko-opintovalmiuksiaan ja yleisiä elämässä selviytymisen taitoja: lukutaitoa, laskutaitoa, ongelmanratkaisutaitoa, kielitaitoa ja digitaitoja. Herää kuitenkin kysymys, miksi 35 osp tai 60 osp ammatillisen perustutkinnon yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden opintoja ei nykyisellään riitä näiden taitojen saavuttamiseen. Joillekin opiskelijoille ammatillisen perustutkinnon laajentaminen lukio-opintojen tai korkeakouluopintojen avulla on toimiva ratkaisu. Heidän kannaltaan on tärkeää kehittää lukion ja ammattikoulun välistä yhteistyötä mahdollisimman sujuvaksi. Mutta kaikkien ammattikoululaisten ei ole mielekästä yrittää suorittaa myös lukio-opintoja, joten heidän täytyy saada riittävät oppimaan oppimisen taidot yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden kautta.

Lopuksi kysymme, mihin perustuu oletus siitä, että ammatillisen perustutkinnon laajentaminen tai kaksoistutkinnon suoritusmäärien kasvattaminen lyhentäisi koulutuspolkujen kokonaiskestoa. Opettajien ja ohjaajien käsityksen mukaan opintojen etenemisen viivästyminen johtuu yleensä siitä, että opiskelija ei tiedä, mikä hänen tavoitteensa on, ja sen vuoksi opiskelija ei osaa käyttää tavoitteen saavuttamiseksi tehokkaita keinoja.

Hakamies Martta
Aineopettajaliitto AOL ry